

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

Torsdag den 18. september 2003 kl. 17.30**Dagsorden:**

- 437/03 Indkaldelse af stedfortræder
- 414/03 Sikringsrum
- 415/03 Ansøgning om støtte til renovering af Grønjordskollegiet
- 417/03 Ansøgning om støtte til ekstraordinær renovering af Hørhus Kollegiet
- 416/03 Garanti for lån til Samvirkende Boligselskabers afdeling Flexibo, Følfodvej
- 423/03 A-bus - etape 2b
- 429/03 Hørings svar vedrørende Beredskab Storkøbenhavns fremtid
- 427/03 Udskillelse af sekretariatsopgaven for Skatteankenævnet
- 433/03 Revisionsberetning og virksomhedsberetning for 2002
- 430/03 Omstilling af bygasforsyningen til naturgas/luft
- 435/03 Strandparken I/S 2002-regnskab og 2004-budget
- 432/03 Forebyggende hjemmebesøg i Københavns Kommune
- 431/03 Studiebestyrelsen for Diakonissestiftelsens Sygeplejeskole for H:S
- 424/03 Medlemsforslag om udarbejdelse af en handicappolitik i Københavns Kommune
- 426/03 Medlemsforslag om udarbejdelse af en handicappolitik for Københavns Kommune
- 434/03 Røkeri i udvalg
- 436/03 Røkeri i udvalg
- 438/03 Meddelelse om midlertidige valg
- 439/03 Meddelelse om midlertidige valg
- 428/03 Ejendomssag

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): God aften. Mødet er åbnet.

Jeg skal sige, at jeg til aftenens møde har modtaget afbud fra Monika Thon og fra Sven Milthers. Så har vi tidligere godkendt, at Heinrich Metz indkaldes som stedfortræder. Velkommen til Trine Schaltz, og jeg skal varmt byde Heinrich Metz velkommen tilbage til arbejdet og samarbejdet.

(Forsamlingen rejste sig)

Der er til mødet i aften udsendt en dagsorden med ikke mindre end 16 sager, hvoraf 1 skal behandles for lukkede døre.

Så har jeg modtaget 3 sager til behandling uden for dagsordenen, og det drejer sig om sag 437/03, indkaldelse af stedfortræder for Martin Geertsen, der af arbejdsmæssige årsager vil

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

---

være forhindret i at deltage i forsamlingens møder fra den 18. september 2003 til og med den 30. november 2003.

Så drejer det sig om sag 438/03, der er en meddelelse fra den lille valggruppe om, at Leslie Arentoft indtræder som fg. borgmester for kultur- og fritidsforvaltningen og dermed som midlertidigt medlem af en række udvalg og hverv.

Endelig den tredje sag, 439/03, der er en meddelelse fra den lille valggruppe om en række midlertidige valg.

Listen over sagerne uden for dagsordenen er omdelt på pladserne sammen med en revideret dagsorden, hvoraf det fremgår, hvordan sagerne er indplaceret i den korrekte rækkefølge.

Jeg skal høre, om der er bemærkninger til den således reviderede dagsorden? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet; så er dagsordenen godkendt.

---

1) BR 437/03. Indkaldelse af stedfortræder

Godkendelse i henhold til lov om kommunernes styrelse § 15, stk. 2, af formandens indkaldelse af en stedfortræder for Martin Geertsen (V), der af arbejdsmæssige årsager vil være forhindret i at deltage i forsamlingens møder fra den 18. september 2003 og til den 1. december 2003. 1. stedfortræder Annette Engell indkaldes.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg vil byde Annette Engell velkommen til arbejdet i Borgerrepræsentationen for endnu en periode. Velkommen til arbejdet og til samarbejdet.

(*Forsamlingen rejste sig*)

Indkaldelse af stedfortræder blev godkendt.

---

2) BR 414/03. Sikringsrum

Indstilling om, at sikringsrumskravet i forbindelse med nybyggeri for tiden frafalder. (Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

---

3) BR 415/03. Ansøgning om støtte til renovering af Grønjordskollegiet

Indstilling om, at godkende projekt for ekstraordinær renovering af Grønjordskollegiet, at bemyndige Bygge- og Teknikudvalget til at meddele tilsagn om kommunal støtte i form af andel af ydelsesstøtte, samt - om nødvendigt - garanti for realkreditlån, at meddele indeståelse for eventuelle underskud på kollegiets fremtidige drift, at acceptere, at de til kollegiet tidligere bevilgede lån om nødvendigt respekterer det ansøgte renoveringslån, og at bemyndige Bygge- og Teknikudvalget til at godkende det endelige projekt og anskaffelsessummen, alt under forudsætning af, at der ikke er væsentlige afvigelser i forhold til det foreliggende

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

De tre sidste afsnit under "Baggrund" i sagsbeskrivelsen udgår.
(Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen – som anbefalet af Bygge- og Teknikudvalget – blev godkendt.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg ved godt, at dette møde varer rimelig kort, men derfor vil jeg alligevel anmode om, at man udsætter de samtaler, man har behov for, til efter at de 19 punkter er behandlet.

---

4) BR 417/03. Ansøgning om støtte til ekstraordinær renovering af Hørhus Kollegiet

Indstilling om at godkende projekt for ekstraordinær renovering af Hørhus Kollegiet, at bemyndige Bygge- og Teknikudvalget til at meddele tilsagn om kommunal støtte i form af garanti for realkreditlån samt andel af ydelsesstøtte, at meddele indeståelse for eventuelle underskud på kollegiets fremtidige drift, at acceptere, at de til kollegiet tidligere bevilgede lån om nødvendigt respekterer det ansøgte renoveringslån, samt at bemyndige Bygge- og Teknikudvalget til at godkende det endelige projekt og anskaffelsessummen, alt under forudsætning af, at der ikke er væsentlige afvigelser i forhold til det foreliggende.

(Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

---

5) BR 416/03. Garanti for lån til Samvirkende Boligselskabers afdeling Flexibo, Følfovej

Indstilling om, at godkende, at der i afdeling Flexibo under Samvirkende Boligselskaber gennemføres byggeskade-, miljø- og genopretningsarbejder for 14.163.000 kr., at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til at godkende de endelige projekter og udgifter hertil under forudsætning af, at de endelige projekter ikke afviger væsentligt fra de foreliggende, samt at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til at afgive garanti for op til 100% af realkreditlån, der optages til fuld finansiering af udgifter i forbindelse med disse arbejder.

(Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

---

6) BR 423/03. A-bus - etape 2b

Indstilling om, at der gennemføres ombygning og nyetablering af stoppesteder på A-busnettet – etape 2b og opsættes læskærme og papirkurve som beskrevet i denne indstilling, at der gennemføres mindre projekter til forbedring af bussernes fremkommelighed på fire lokaliteter, i forbindelse med opstarten af de nye buslinier 3A og 4A (A-bus etape 2b), som beskrevet i

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

---

denne indstilling, at stoppestederne ved Svanemøllen Station ombygges som beskrevet i denne indstilling, at der på Vej & Parks anlægsramme (konto 2.22.3, Vejanlæg), gives en anlægsbevilling på 4,9 mio. kr., udformet som en udgiftsbevilling på 6,1 mio. kr. og en indtægtsbevilling på 1,2 mio. kr. svarende til HUR's økonomiske bidrag, og at der til finansiering af Københavns Kommunes andel af udgifterne til disse projekter overføres 4,9 mio. kr. af "Puljen til Trafik og Nye boligområder" (konto 6.51.3) til Vej & Parks anlægsramme (konto 2.22.3, Vejanlæg).

(Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

---

7) BR 429/03. Høringssvar vedrørende Beredskab Storkøbenhavns fremtid

Indstilling om, at Københavns Kommune tilslutter sig indstillingen fra Beredskabskommissionen for Storkøbenhavn om at afvikle Beredskab Storkøbenhavn i sin nuværende form og at meddele regeringen, at de respektive brandvæsener i Storkøbenhavn vil være i stand til at løse beredskabsopgaven i Storkøbenhavn, jf. det i sagsbeskrivelsen anførte høringssvar til Beredskab Storkøbenhavn.

Det forudsættes, at de økonomiske konsekvenser vil blive nærmere belyst i en eventuel senere indstilling om nedlæggelse af Beredskab Storkøbenhavn.

(Bygge- og Teknikudvalget)

Mikkel Warming (Ø): Jeg skal nok lade være med at forstyrre for meget.

Sund fornuft tilsiger, at der skal være en koordination af beredskabsarbejdet i hovedstadsområdet og i øvrigt også i de frivilliges indsats. Vi ved godt, at den rapport, der er vedlagt indstillingen, handler om at skabe nye koordinationsmuligheder i forhold til Beredskab Storkøbenhavn, som anbefales nedlagt. Vi ser bare ingen garantier for, at der kommer noget. Derfor vil vi stemme imod høringssvaret i det klare håb, at vi på dette område aldrig nogen sinde kommer til at skulle sige: Hvad sagde vi.

Borgmester Søren Pind: Når jeg går på talerstolen, er det sådan set fordi jeg godt vil bede overborgmesteren om at komme med nogle betragtninger over dette høringssvar. Jeg vil samtidig godt have lov til endnu en gang at orientere mine udvalgsmedlemmer om, hvad det egentlig er der foregår i denne sammenhæng.

Endskønt der i indstillingen står, at økonomidiskussionen om selve det arbejde her udsydes, så er det sådan, at allerede i år skal Bygge- og Teknikudvalget ud og finde over 3 mio. kr. til at dække noget, som i virkeligheden ikke er nedlagt endnu. Til næste år bliver det endnu flere millioner til et arbejde, som altså ikke er afsluttet, hvis vel at mærke der ikke sker en dialog, hvis vel at mærke man ikke får gjort noget ved denne DUT, som man hidtil i virkeligheden har afvist at gøre noget ved.

Jeg ved godt, at der er indgået forlig, jeg ved godt, at der har været drøftelser på kryds og tværs om ting og sager, men man er vel nødt til at sige i anstændighedens navn, at allerede at gå ud nu og fjerne penge fra en forvaltning i et pågående år og oven i købet også gøre det til næste år, samtidig med at opgaverne ikke er afviklet endnu, det er vel trods alt ikke en rimelig ting.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

Jeg ved godt, at det ikke er i aften, vi skal træffe afgørelse om denne sag, men jeg vil dog alligevel gerne gøre opmærksom på problemstillingen, og jeg synes, det er rimeligt at bede overborgmesteren om at komme med nogle enkelte kommentarer til den problemstilling, som har været rejst adskillige gange af mig selv i Økonomiudvalget, som er rejst imellem de to forvaltninger. Så jeg vil være glad, hvis overborgmesteren kunne sige nogle enkelte bemærkninger i denne sammenhæng.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg er udstyret med et talepapir på samme måde, som jeg ved, at borgmester Søren Pind er det af bygge- og teknikforvaltningen, om denne problemstilling. Det kan være, at borgmester Søren Pind ikke er orienteret om det, men jeg er netop blevet orienteret om fra økonomiforvaltningens side, at det er aftalt med bygge- og teknikforvaltningen, at der til ØU-mødet på tirsdag laves et fælles notat de to forvaltninger imellem, som er en første beskrivelse af denne problemstilling.

Derfor er det jo så rigtigt, som der også står i de beslutninger, der er truffet, at de økonomiske konsekvenser af det her, som jo er høringssvar, vil blive nærmere belyst i en eventuel senere indstilling om nedlæggelse af Beredskab Storkøbenhavn. Der vil naturligvis være nogle konsekvenser af det, og det vil blive belyst via et fælles udredningsarbejde de to forvaltninger imellem, sådan som jeg er oplyst om det her umiddelbart inden dette møde.

Ole Hentzen (C): Jeg ved ikke, hvor meget klogere jeg sådan set blev af det svar, for det er da selvfølgelig noget, der interesserer udvalget ganske alvorligt, når det sender et høringssvar af sted.

Én ting er, at man får en principiel faglig diskussion om beredskabet, men at begynde at tage pengene fra et beredskab, som altså skal dækkes af brandvæsenet, uden at overborgmesteren med rene ord kan sige, at naturligvis er det det pågældende udvalg uvedkommende, og at man selvfølgelig tager højde for denne situation, når nedlæggelsen til sin tid nu altså gennemføres, den klarhed mangler jeg fra overborgmesteren.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så går vi til 2. runde.

Borgmester **Søren Pind**: Jeg er fuldt bekendt med, at der i samarbejde mellem de to forvaltninger skal udarbejdes et notat, der skal beskrive de udfordringer, der er på det økonomiske område. Problemet er imidlertid blot, at i aften vedtager vi altså en nedlæggelse uden i realiteten at forholde os til økonomien. Måske er det sådan, eller man kan måske sige det sådan med et gammelt ordsprog: Brændt barn skyr ilden – at nogle gange har det været en erfaring, at det måske har været lidt problematisk.

Så i virkeligheden har jeg kun ønsket at være sikker på, at overborgmesteren er opmærksom på problemstillingen, det forstår jeg, han er, og ønsket at gøre Borgerrepræsentationen opmærksom på, som også Ole Hentzen sagde det, at der altså er et pågående beredskabsarbejde, som fortsætter, men som man ikke desto mindre fjerner penge fra, og som det umiddelbart er lagt op til, at bygge- og teknikforvaltningen selv skal håndtere.

Det er jeg sikker på, når nu overborgmesteren har sagt, hvad han har sagt, at vi finder en løsning på, og det håber jeg så også er tilfældet.

Indstillingen – som anbefalet af Økonomiudvalget – blev godkendt med 43 stemmer imod 5.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

For stemte A, V, F, B, C, O og D.

Imod stemte Ø.

=====

8) BR 427/03. Udskillelse af sekretariatsopgaven for Skatteankenævnet

Indstilling om, at det i forlængelse af BR 226/03 tages til efterretning, at Skatteankenævnet bliver etableret som kontraktenhed under Økonomiforvaltningen, som en mindre strukturtilpasning, at Økonomiforvaltningens tildeles en indtægtsbevilling på 2,8 mio. kr. i 2003, der placeres på bevilling Økonomiforvaltningen, drift, funktion 06.51.11, at Økonomiforvaltningens tildeles en indtægtsbevilling på 8,6 mio. kr. i 2004, der placeres på bevilling Økonomiforvaltningen, drift, funktion 06.51.11 dog med forbehold for den endelige vedtagelse af budget 2004, samt at udgiftsbevillingen i 2003 flyttes fra Skatte- og Registerforvaltningen til Økonomiforvaltningen.

(Økonomiudvalget)

Indstillingen – som anbefalet af Økonomiudvalget – blev godkendt.

=====

9) BR 433/03. Revisionsberetning og virksomhedsberetning for 2002

Indstilling om, at Borgerrepræsentationen anerkender modtagelsen dels af Revisionsdirektoratets virksomhedsberetning dels beretning om revisionen af kommunens årsregnskab for 2002, samt oversender revisionsberetningen til Økonomiudvalget.

(Økonomiforvaltningen)

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Revisionsdirektoratet har afgivet beretning om direktoratets virksomhed og en revisionsberetning om kommunens årsregnskab for 2002. Borgerrepræsentationen skal i første omgang oversende revisionsberetningen for 2002 til Økonomiudvalget, og derefter skal Økonomiudvalget sørge for, at der sker en besvarelse af Revisionsdirektoratets bemærkninger til årsregnskabet. Revisionsudvalget foretager i denne forbindelse det forberedende arbejde.

Jeg skal foreslå, at Borgerrepræsentationen oversender revisionsberetningen til behandling i Økonomiudvalget og Revisionsudvalget. Jeg skal høre, om der er bemærkninger hertil? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Indstillingen blev godkendt.

=====

10) BR 430/03. Omstilling af bygasforsyningen til naturgas/luft

Indstilling om, at der gives en kapitalbevilling på 195 mio. kr. til omstilling af bygasforsyningen i København fra spaltgas til naturgas/luft, at der gives tilskud til kunder i KE til udskiftning af gamle komfurer m.v. på op til 2000 kr. og til udskiftning af gasradiatorer m.v. på op til halvdelen af anskaffelses- og installationsprisen, at Borgerrepræsentationen bemyndiger

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

Miljø- og Forsyningsudvalget til at træffe beslutning om den endelige udformning af tilskudsordningen, og at der gives en negativ tillægsbevilling til Gasforsyningens driftsbevilling på 8 mio. kr. og tilsvarende en tillægsbevilling til Gasforsyningens anlægsbevilling, hvor beløbet optages på investeringsplanens konto 01.22.01.3.xx Gasstrategi.

Det forudsættes, at Miljø- og Forsyningsudvalgets udgifter i forbindelse med omstillingen af bygasforsyningen til naturgas/luft afholdes indenfor de økonomiske rammer som Økonomiudvalget beslutter for Miljø- og Forsyningsudvalget.

Det forudsættes endvidere, at eventuelle afledte merudgifter i 2005 og frem for Sundheds- og Omsorgsudvalget samt Familie og Arbejdsmarkedsudvalget afholdes inden for udvalgenes egne rammer.

(Miljø- og Forsyningsudvalget)

Indstillingen – som anbefalet af Økonomiudvalget – blev godkendt.

=====

11) BR 435/03. Strandparken I/S 2002-regnskab og 2004-budget

Indstilling om, at regnskabet for Strandparken I/S for 2002 godkendes, at budgetforslaget for Strandparken I/S for 2004 godkendes med det forbehold, at interessenternes forholdsmæssige ejerskab ikke ændres og under forudsætning af, at Borgerrepræsentationen godkender Københavns Kommunes budgetforslag for 2004, samt at der gives delegation til Kultur- og Fritidsforvaltningen til at godkende et eventuelt korrigeret budgetforslag Strandparken I/S for 2004 under forudsætning af, at Københavns Kommunes bidrag til Strandparken i 2004 ikke forøges, samt at de efterfølgende ændringer i et revideret budgetforslag for 2004 alene er en følge af en reduceret tilskudsramme pålagt af interessenterne.

(Kultur- og Fritidsudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

=====

12) BR 432/03. Forebyggende hjemmebesøg i Københavns Kommune

Indstilling om, at indstillingen danner udgangspunkt for systematisk dataindsamling i forbindelse med gennemførelsen af de lovpligtige forebyggende hjemmebesøg, at Sundhedsforvaltningen bemyndiges til at udarbejde 12-15 konkrete spørgsmål som den forebyggende medarbejder kan stille alle borgere der besøges efter oplysning om, at det er frivilligt, at spørgsmålene i 1. runde bygger på følgende 3 temaer; livskvalitet/netværk, søvn/medicin, samt motionsvaner/fald, samt at Sundhedsforvaltningen – på baggrund af fokusgruppeinterview med de forebyggende medarbejdere i de syv lokalområder - årligt reviderer handleplanerne for dataindsamling, herunder fastsættelse af nye temaer og forelægger disse for Sundheds- og Omsorgsudvalget til godkendelse.

(Sundheds- og Omsorgsudvalget)(Standsningsret)

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Er der nogen, der ønsker ordet? Det gør Marlene Krogh, som har standset sagen og får ordet først.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

Marlene Krogh (F): Jamen vi har standset denne sag, fordi vi synes, den er højst besynderlig.

Det er sådan, at Københavns Kommune jo ved lov skal foretage hjemmebesøg ved de ældre på 75, og det er vores opfattelse, at de hjemmebesøg, det er de ældre, der sætter dagsordenen og ikke så meget forvaltningen, der sætter dagsordenen i de her sammenhænge.

En af de problematikker, som vi så ser i denne indstilling, er, at forvaltningen ønsker at lave en undersøgelse af, hvad det er for nogle ældre, som vi egentlig har med at gøre, altså de 75-årige. Det var rystende for mig at opleve, at man kunne stille sig det spørgsmål, ud fra flere synsvinkler. Den ene er: Ved man ikke i sundhedsforvaltningen, at alle 75-årige er lige så forskellige som alle os andre? Er det også sådan, at sundhedsforvaltningen, når den skal til at lave forebyggende arbejde med børnefamilierne, vil spørge sundhedsplejersken, om de kan gå ud og stille det samme spørgsmål, hvordan en familie i København har det?

Jeg mener, at man har nogle analyser, og jeg mener, vi har nogle redskaber, som gør, at det her overhovedet ikke er nødvendigt.

Men hvorfor standser vi den så? Vi mener også, det er en sammenblanding af nogle ting, og hvis I ser på bilag, hvad handler sagen så om, hvad er det, man vil stille de ældre spørgsmål om, og hvad betyder det, når man går ind i de ældres hjem og stiller de her spørgsmål?

For det første har den ældre én dagsorden. Dagsordenen er, at de selvfølgelig gerne over for kommunen vil formidle, hvad det er for nogle problemer, de er i. Og så kommer man så rendende efterfølgende fra kommunens side og beder om at få oplyst, hvor meget den ældre vejer, hvor stort et forbrug den ældre har af alkohol og rygning.

Jeg synes, det er uetisk, og jeg synes, man skal overveje meget kraftigt og sige, denne slags sammenblanding mellem en lovgivning og undersøgelser hører simpelt hen, kort og godt ikke sammen. Jeg synes, jeg godt vil henvise til Københavns Kommunes værdigrundlag, for der står der jo faktisk, at vi møder borgerne med respekt og ligeværdighed. Hvis man har en anden dagsorden, når man går ud og taler om de her ting, så mener jeg, det er uværdigt, og jeg mener ikke, at vi i den sammenhæng lever op til Københavns Kommunes værdigrundlag.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg synes, vi skal tage borgmesteren først.

Borgmester Inger Marie Bruun-Vierø: Tak, fordi jeg får ordet nu, fordi inden misforståelserne breder sig, så vil jeg lige ridse op, hvad det egentlig er, det her handler om.

Alle borgere på 75 og derover er ifølge lovgivningen berettiget til at modtage 2 årlige tilbud om besøg i hjemmet af en forebyggende medarbejder. Ifølge ministeriets vejledning om ordningen er formålet med tilbuddene at opprioritere den forebyggende og sundhedsfremmende indsats over for ældre ved at skabe tryghed og trivsel samt yde råd og vejledning, aktiviteter og støttemuligheder, men altså opprioritere den forebyggende og sundhedsfremmende indsats.

Det er fremhævet, at besøgene kan give vigtige informationer om de ældres behov, ønsker og ressourcer, og dermed være et værdifuldt redskab, når tilbuddene til ældre skal planlægges. Det er fremhævet. Dette afspejler fuldstændig de udtalelser, vi ved flere lejligheder har fået fra de forebyggende medarbejdere i København:

»Hjemmebesøgene vil kunne give kommunalbestyrelsen et bedre grundlag for på baggrund af lokale forhold at tilrettelægge bl.a. kommunens tilbud med aktiverende og forebyggende sigte.«

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

Det vil sige, at sådan har man også tænkt det, at vi skal kunne bruge nogle af informationerne aktivt i vores ældrepolitik i forhold til det aktiverende og forebyggende.

I marts 2003 godkendte Sundheds- og Omsorgsudvalget sundhedsforvaltningens forslag til omlægning af ordningen, således at der fremover med udgangspunkt i den gældende lovgivning og de erfaringer, der er indhøstet i de første år af ordningen, tilrettelægges en mere målrettet indsats. Samtidig blev det vedtaget at afsætte en mindre del af besøget til en systematisk dataindsamling, ligesom de gør i 189 andre kommuner i dette land.

Forvaltningen skulle komme med et udspil til, hvordan dette konkret skulle gøres. Da sundhedsforvaltningens forslag til systematisk dataindsamling blev behandlet i Sundheds- og Omsorgsudvalget, tilkendegav et flertal i udvalget, at de fandt det rigtigt og støttede derfor, at der blev iværksat en dataindsamling i forbindelse med de forebyggende hjemmebesøg, så vi kan indsamle alle de værdifulde oplysninger, der i dag alene befinder sig hos den enkelte medarbejder. Men sagen blev standset og er derfor på dagsordenen i dag.

I den indstilling, I nu skal tage stilling til, vil jeg især bede jer om at være opmærksomme på, at forslaget er en præcisering af en beslutning, der blev truffet i foråret, om at indsamle data i forbindelse med disse besøg. Der er således ikke ændret spor ved beslutningen om, at besøgenes hovedformål naturligvis er at tilbyde den ældre en samtale, som kan variere mellem en halv og halvanden time, og med et indhold, som den ældre selv bestemmer.

Det, der lægges op til, er, at den forebyggende medarbejder mod afslutningen af besøget spørger den ældre, om denne vil være interesseret i at besvare nogle få supplerende spørgsmål, der kan give information, som Sundheds- og Omsorgsudvalget kan anvende i forbindelse med opfølgning på allerede iværksatte tiltag og i forbindelse med vurdering af behovet for nye initiativer.

Der lægges således op til, at der kun benyttes 5-10 minutter og alene, såfremt den ældre er indforstået hermed. En besvarelse vil derfor ske både frivilligt og anonymt. Indholdet af spørgsmålene vil kunne variere fra det ene år til det andet, og det planlægges på baggrund af ønsker fra Sundheds- og Omsorgsudvalget.

I den konkrete indstilling lægges der op til, at vi i første runde spørger til livskvalitet og til netværk, til medicin, fald og motion. Det er jo så på baggrund af de informationer her, at vi kan komme til at arbejde mere målrettet. Næste år kan det være, det er nogle andre ting. Det kan også være, vi synes, det er hensigtsmæssigt at gentage de her spørgsmål. Men det alt op til Sundheds- og Omsorgsudvalget at vurdere.

Jeg synes personligt, at det er meget, meget perspektivrigt, at vi kan tilrettelægge ældrepolitikken med lidt mere fast grund under fødderne, også så vi kan arbejde meget mere målrettet i de enkelte bydele, fordi der er jo store forskelle i behov fra bydel til bydel.

Det er vores erfaring, at 45 pct. af alle kommunens borgere over 75 siger ja tak til besøgene, og jeg synes derfor, det er en helt unik mulighed for løbende og systematisk at indsamle viden, som vi kan gøre brug af i planlægningen.

Jeg har også både fra borgere og fra professionelle, men også fra ældrerådene modtaget tilkendegivelser om, at det er en god ide, fordi det vil kunne styrke planlægningen, som jeg sagde, både i lokalområder og for forvaltningen som helhed.

Jeg vil på baggrund af det, jeg har sagt, opfordre jer til at godkende indstillingen. Det er ikke et overgreb. Det er et meget, meget fint supplement til det, vi gør.

Johannes Nymark (A): Jeg vil indlede med at sige, at jeg helt kan tilslutte mig borgmesterens redegørelse her, men dog tilføje, at jeg er mere end overrasket over, at denne sag plud-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

---

selig får sådanne dimensioner. Sagt ligeud: Jeg synes, at Enhedslisten og SF skyder spurve med kanoner.

Det er for os i Socialdemokratiet oplagt, at vi benytter den mulighed for at blive klogere på, hvordan virkeligheden mere detaljeret er hos mangfoldigheden af ældre i København her og nu. Jeg føler mig overbevist om, at vi kan få supplerende information, som borgmesteren også sagde, som er nyttig for os.

Hertil kommer så, at vi jo vel alle sammen forventer betydelige forskydninger i situationen hos Københavns ældre allerede de nærmeste år, og her har vi én mulighed for at få noget mere konkret at vide om, hvordan forventninger og behov formentlig vil vise sig og ændre sig over ganske få år. Når vi har det besøg alligevel, så er det en meget lille indsats at gøre ekstra for at få en værdifuld information.

Som nævnt siger de berørte jo: Vi synes, det er en god ide. Alle, som har meget med ældrearbejde at gøre, siger, det er da oplagt at få denne information, for den har som forudsætning, at den er anonym, og den er frivillig. De to sidste ord er vigtige i denne sag.

Så vil jeg i øvrigt henvise til vores protokolbemærkning.

Lise Helweg (V): Jeg takker også for borgmesterens redegørelse, som jeg sådan set også er enig i. Jeg ønsker bare her at sige ...

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Lige et øjeblik, Lise Helweg. Jeg vil bare sige, at her går det efter partistørrelse i 1. runde, og det er Lise Helwegs tur, værsgo.

Lise Helweg (V): Morten Kabell må vente.

Jeg vil sige, at jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi får de er informationer.

Jeg var lidt fortabt ved udvalgmødet, fordi jeg følte også lidt faktisk som den første taler, at vi skal passe på, at det ikke er et overgreb, for det er ikke hovedhensigten for os at komme og få de oplysninger. Men det er selvfølgelig utrolig praktisk at få dem.

Dertil kommer, at hvis Københavns Kommune skal have de oplysninger i et særskilt regi, jamen så vil det koste borgernes penge, et eller andet beløb, og det er sådan set ikke nødvendigt at sætte penge af til det, når vi kan slå to fluer med ét smæk.

Men så vil jeg også sige, at for mig og for Venstre er det utrolig vigtigt, at denne frivillighed kommer ind, at der ikke kommer en myndighed, der ligesom påtrykker en borger nogle ting. Det drejer sig ikke alene om, at borgeren skal sige ja eller nej til de spørgsmål. Det drejer sig faktisk også om, at den enkelte borger skal have lov til at sige nej til nogle af spørgsmålene, såfremt vedkommende ikke er glad for at oplyse, hvorvidt de drikker alkohol, eller hvad ved jeg for noget. Det svækker selvfølgelig undersøgelsen, men det hensyn må vi tage.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Jeg må sige, at der er stadig væk meget uro på første række og hos Dansk Folkeparti. Det er ikke gruppemødetid ... (*Afbrydelse*). Nej men du havde fat i mobiltelefonen før – jeg så det.

Så er det Morten Kabell, værsgo ... (*Afbrydelse*)...

Morten Kabell (Ø): Det er lige meget, det er lige meget. Nå o.k.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Nej, jeg skal bede om ordet til proceduren, fordi vi bliver nødt til at være enige om, hvordan reglerne er her. Det er fuldstændig korrekt, at i

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

---

standsningssager får en af dem, der har standset sagen, ordet først, og det fik Marlene Krogh. Derefter er rækkefølgen i partistørrelse.

Vi skal bare være enige om, at sådan er reglerne, og det er de.

Morten Kabell (Ø): Jeg gider ikke diskutere med formanden om den sag, det gider jeg ikke spille min tid på.

Nå, denne sag handler benhårdt om individet kontra systemet. Det handler om hensynet til den ældre kontra hensynet til forvaltningen. Det handler om, hvem man fokuserer på i sit ældrearbejde. Fokuserer vi på den ældre, eller fokuserer vi på, hvad systemdanmark synes, der er godt for systemet?

Dataindsamling er godt, øget viden om de ældre i kommunen er en god ting, det er jo nærmest banalt at slå det fast. Og at Københavns Kommune skal udarbejde sine politikker og sine initiativer på baggrund af empiri, på baggrund af viden, af undersøgelser, af viden om de faktiske forhold, ja, det er jo også nærmest banalt at slå fast, at det er sådan, det bør være.

En indstilling om at søge aktivt dataindsamling og viden om, hvordan de ældre har det, ville jeg aldrig have drømt om at standse eller stemme imod på noget tidspunkt. Men hensigten med de forebyggende hjemmebesøg er ikke, har aldrig været og skal forhåbentlig ikke være hensynet til systemet, og at systemet kan få dækket sine behov for at søge oplysninger.

Hensigten med de forebyggende hjemmebesøg er faktisk at lytte til, hvad de ældre har brug for, at lytte til, hvordan den enkelte ældre ude i hans eller hendes egen bolig har det, hvordan man som kommune kan gå ind og bakke op om den ældre, og det er altså ikke det modsatte.

At Socialdemokratiet bakker op om systemets krav, kan ikke undre nogen. At alle led i systemet bakker op om, at systemet skal have dækket sine behov, kan heller ikke undre mig, selv om det var det, som Johannes Nymark brugte som argumentation, at systemets folk siger jo selv, at det er nødvendigt. Ja, det er da ikke så underligt.

Men at Venstre og Dansk Folkeparti, som ellers gør så meget ud af at tale om, at man er på den enkelte ældres side, at man er på individets side, her går ind og bakker aktivt op om systemdanmark, forstår jeg ikke.

Frivillighed blev det figenblad, som Venstre og Dansk Folkeparti i udvalget fik ind. Men man kan jo spørge sig selv: Hvem er mon stærkest, hvem optræder mon med størst autoritet? Hvem er det, der vil stå styrket i den situation, hvor man kommer ud fra forvaltningen og vil besøge den enkelte ældre? Er det mon hr. og fru Petersen på 82, eller er det de 3, 4, eller hvor mange forvaltningen nu vil sende ud, som så spørger: Ja, og nu vi er i gang, så kunne vi godt tænke os lige at høre lidt om Deres privatliv, Deres livsforhold, hvordan De ellers stiller Dem osv. derudad, og så ellers systematisk gå i gang med et større dataindsamlingsark.

Tænk, jeg ved godt, hvor meget frivillighed der er over det, nemlig ingenting. Det vil selvfølgelig være, at den pæne ældre mand eller dame naturligvis vil sige: Jamen når nu de flinke mennesker fra kommunen gerne vil have de her oplysninger, så må man jo hellere krænge det inderste ud af sig selv. Det er et misbrug af ordet frivillighed. Enhver ved jo også godt, at det er ikke sådan det vil blive.

Derfor skal vi have gennemført de her forebyggende hjemmebesøg af hensyn til de ældre, og vi skal have gennemført et indhold, der passer til den enkelte ældre. Så må systemet komme bagefter, så må systemet få dækket sine behov på et andet tidspunkt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

Abderrahman Ben Haddou (D): For CD står det klart, at vi støtter indstillingen, og det gør vi ud fra princippet, at her er tale om noget forebyggende, det er en forebyggende indsats. Når jeg siger noget om forebyggende, så hænger det sammen med, at man indhenter nogle reelle oplysninger, der så kan bruges i forhold til den sundhedspolitik, man ønsker at føre i Københavns Kommune.

Jeg har hørt nogle røster her fra Enhedslisten og SF, at man fokuserer meget på værdighed, den enkelte ældre borgers værdighed. Men jeg kan, undskyld mig, ikke se meget værdighed, hvis man ligger som stakkels ældre borger i København og slås med et alkoholproblem, som man ikke kan komme ud af, eller med et tobaksproblem. Hvis nogen fra SF og Enhedslisten kan forklare mig og give mig en recept på, at man kan komme ud af alkohol- eller tobaksproblemer, så vil jeg meget gerne bruge den, selv om jeg ikke selv drikker, men jeg vil i hvert fald sørge for, at den kommer videre i systemet.

Så det, der er kernen ved det hele og i dette forslag, er, at man forsøger på frivilligt at få talt ud med nogle af vore ældre borgere omkring nogle klare problemer, som vi ved findes, også blandt vore ældre borgere især i brokvartererne.

Alle i denne sal ved, at gennemsnitslevealderen i brokvartererne ligger væsentligt lavere i forhold til resten af Danmark. Hvordan kan man få sig selv til at sige, at det er noget, der løser sig selv? Jeg vil bare gerne have et forslag fra Enhedslisten og SF om, hvordan man kan tackle dette problem, hvordan man kan hjælpe de her ældre mennesker ud af de her sundhedsproblemer, som de ligger og slås med. Kom med en anden løsning, så vil vi meget gerne se på den.

Det er faktisk første gang, at man prøver ved at indhente nogle dataoplysninger at sige: Her ligger sundhedsproblemerne. Sådan ser de ud i forhold til de menige ældre borgere. Hvordan kan vi styre vor sundhedspolitik, så den fremmer deres sundhed i de kommende år og bl.a. få højnet gennemsnitslevealderen? Indtil videre har man jo kun gjort det, at man har ført en sundhedspolitik på ældreområdet ud fra, hvad kløgtige embedsmænd har syntes var fornuftigt, eller politikere, der lige skulle argumentere for, at de syntes, det er den bedste måde, vi kan klare sundhedsproblemerne for vore ældre på.

Det må være målet, der er afgørende i denne sag, og for mig er målet at gøre noget godt for vore ældres sundhed. Derfor ser jeg overhovedet ikke noget problem i, at det her bliver vedtaget til gavn for vore ældre borgere i København.

Tanwir Ahmad (B): Jeg tvivler egentlig lidt på, om Morten Kabell og Marlene Krogh sidder med det samme forslag, som vi andre har læst. Jeg synes, det er lidt at slå højt på tromme at begynde at snakke om systemdanmark. Der synes jeg lidt, man går ind og blander æbler og pærer sammen.

Det, der egentlig bragte mig op på talerstolen, var Marlene Kroghs ord ligeværd. Hvis vi går ind og ser på, hvad det er for nogle spørgsmål, så handler de her spørgsmål netop om at møde de ældre med ligeværd. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at få et svar fra både Marlene Krogh og Morten Kabell på, hvori det usædvanlige i de her spørgsmål består. De her spørgsmål handler netop om at tilegne sig viden om de ældre, om at få en information om de ældre, sådan at vi kan følge udviklingen. Så det handler netop om at lytte til de ældres behov ved at tage udgangspunkt i den enkelte ældre.

Så vil jeg også godt sige, det kan faktisk ikke gentages nok gange, at de her spørgsmål er frivillige, og de er anonyme. Jeg har tillid til de ældre, eller i Det Radikale Venstre har vi i hvert fald tillid til de ældre. Vi har så meget tillid, at hvis de ældre kan finde ud af at vælge

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

---

hjemmebesøget fra, så må de ældre også være stærke nok, Morten Kabell brugte ordet, til at kunne vælge denne spørgeskemaundersøgelse fra.

Vi har haft en diskussion om, jamen der bliver mindre tid til hjemmebesøg ved, at man har de her spørgeskemaundersøgelser. Det er jo ikke sådan, at fordi du fylder mere på det ene, at der bliver mindre i det andet. Denne spørgeskemaundersøgelse er et supplement, det er noget, man tilføjer oveni, så det er ikke, fordi der bliver kortere hjemmebesøg, bare fordi man supplerer noget oveni.

Karen Hækkerup (A): Hvor er det i bund og grund grotesk, at det, vi i dag ved om de ældre og om deres sundhed, er det, vi kan læse, når vi får statistikkerne over befolkningens alder, hvor gamle københavnere bliver. Der kan vi se, at i de forskellige bydele har københavnere en utroligt varieret gennemsnitslevealder. Dvs. i de forskellige bydele opfører folk sig altså forskelligt, de udsætter deres helbred for forskellige risici, og nogle har et bedre liv end andre, og nogle lever længere end andre. Det eneste, vi sådan set ved, er, at nogle dør for tidligt, andre dør alt for tidligt, og det vil vi gerne være med til at gøre noget ved.

Jeg tror, den måde, Morten Kabell opfatter systemet på, er det, det er galt med, det er sådan set ikke det forslag, der ligger her. Det er jo ikke et forhør som i det gamle Sovjet, kommunens medarbejdere skal udføre.

Jeg mener, at SF og Enhedslisten kommer til klæde sig selv lidt af i deres protokolbemærkning, hvor de afslører, at det er en eller anden mystisk tro på, at det er systemet, der har behov for statistik. Hvis I lige læser deres protokolbemærkning, så står der, at de forebyggende hjemmebesøg ikke skal bruges til, at systemet får dækket *sit* behov for statistik. Her er altså tale om et system, der har en egen drift og et eget behov for at blive mættet med statistik. Jeg synes, det er noget rigtig vrøvl. Og hvis jeg skal sige det ganske kort, så kunne man bare nøjes med at stille et spørgsmål: Hvis behov er det, at forholdene i Københavns Kommune bliver bedre? Er det systemets, eller er det de ældres? Det er da selvfølgelig i de ældres egen interesse, at vi bliver langt bedre til at håndtere deres problemer.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Vi går til 2. runde.

Marlene Krogh (F): Sådan som jeg hører det, så er der altså to diskussioner i gang. Den ene diskussion går på, hvorvidt de her spørgsmål overhovedet skal stilles. Den anden diskussion går på, hvorvidt man kan blande et forebyggende hjemmebesøg, hvor det er den ældre, der sætter dagsordenen, sammen med, at sundhedsforvaltningen ønsker at lave det, de kalder en sundhedsprofil. Det er det, det handler om, to forskellige dagsordener. Jeg kan kun høre, at Socialdemokraterne blander det sammen, både det ene og det andet. Det er lidt rystende at høre, at man ikke har sat sig ordentligt ind i, hvad det her handler om.

Jeg vil godt spørge borgmesteren: Er det sådan, at hun mener, at man i de her forslag til spørgsmål om vægt, om fysisk aktivitet, om rygning, om alkohol, lever op til Københavns Kommunes værdigrundlag, når man har en lovgivning, der siger, at man skal besøge folk, og at man skal prøve at tage en samtale med dem om, hvad det er for et liv, de har, og så går man ud og stiller nogle andre spørgsmål? Hvad er det for en dagsorden? Lever det op til Københavns Kommunes værdigrundlag? Det vil jeg godt spørge borgmesteren om.

Det andet var Tanwir Ahmad, der var oppe og præcisere, at han ikke forstod, hvad det var, vi talte om. Det kan jeg sådan set godt forstå, for han blander alting sammen. Det her handler om en sammenblanding af to forskellige ting.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

Og jeg vil også godt præcisere her, at det, som Tanwir Ahmad blander sammen, handler jo netop om, hvad det er for et menneskesyn, man har, hvad man kan komme ud med, og hvad man kan tillade sig at komme ud med.

Det er helt klart for mig, at man ikke kan komme med to dagsordener, når der står i lovgivningen, at man skal komme med én, og indsamle oplysninger. Og det, det handler om, er: Hvad er værdigt, og hvad er uværdigt i det her?

Jeg kan godt sige til Tanwir Ahmad, at vi har intet imod, at man indsamler oplysninger. Det skal bare ikke foregå, når vi snakker forebyggende hjemmebesøg. Det er det, vi reagerer imod. Det mener vi simpelt hen ikke hænger sammen. Man kan ikke køre to dagsordener på én gang, og det er det, der foregår i øjeblikket, og det synes vi er ganske uetisk.

Så den anden diskussion om, hvad er det så, vi spørger om, for det er rigtigt, SF har også sagt ja til, vi vil godt se de spørgsmål, man har tænkt at spørge om, og man kan da ikke fornægte, at det er vigtigt, at Københavns Kommunes sundhedsforvaltning beder os om at tage stilling til, om vi vil have sådan nogle ting. Ja, det vil vi godt, men når det så kommer frem, at det handler om rygning, om alkohol og om vægt, så får tingene altså en anden drejning, så handler det pludselig om noget andet.

Når Johannes Nymark står heroppe og siger, om det rykker noget i forhold til de ældre, jamen så kan jeg ikke se, det rykker noget, jeg kan ikke se, at det flytter noget som helst overheadet i forhold til, at en gruppe, som nu er 60 eller 75, har et andet behov. Det er jo ikke det, vi taler om. Hvis vi endelig skulle tale om, at der var noget, der rykkede, så var det måske, hvordan deres boligformer er. Det ved vi, at de ældre vil tale om. Kan de blive boende i deres lejemål så længe som muligt? Det ved vi, de vil tale om. Hvad vil kommunen sætte ind i forhold til, at de kan blive der? Det ved vi, de vil tale om.

Sådan nogle ting er langt mere væsentlige at snakke om, og det er den dagsorden, de ældre sidder med, og ikke om, hvor meget de vejer eller ryger eller drikker. Det er da klart, det siger da sig selv. Det er fuldstændig, for at citere overborgmesteren fra sidste møde, ude i hampen.

Borgmester **Inger Marie Bruun-Vierø**: Jeg vil igen fremhæve, at mere end halvdelen af landets kommuner bruger information fra de forebyggende hjemmebesøg aktivt i det forebyggende arbejde.

Jeg er da også af den opfattelse selv, at det nærmest er vores pligt, at al den viden ikke ligger lagret hos enkeltpersoner, men at vi også på en eller anden måde prøver at bruge den information aktivt, selvfølgelig i respekt for hele det øvrige formål med de forebyggende hjemmebesøg.

Jeg vil lige en gang til fremhæve, hvad der står i loven. Der står, at besøgene kan give vigtige informationer om de ældres behov, ønsker og ressourcer og dermed være et værdifuldt redskab, når tilbuddene til ældre skal planlægges, og hjemmebesøgene vil kunne give kommunalbestyrelsen et bedre grundlag for på baggrund af lokale forhold at tilrettelægge bl.a. kommunens tilbud med aktiverende og forebyggende sigte.

Jeg synes, det er sund fornuft, at vi nu også tager det her skridt. Vi bruger jo millioner af kroner på de forebyggende hjemmebesøg, og indtil nu har vi simpelt hen ikke kunnet bruge dem i forhold til denne del af lovgivningen, fordi vi ikke aner, hvad der er foregået i samtalen mellem forebyggeren og den ældre. Jeg synes, det er meget, meget svært at argumentere imod, at vi nu går det skridt videre.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

Det, der skal spørges om, er livskvalitet, det er netværk, det er medicin, det er fald og motion. Og så er det, jeg siger til mig selv: Jamen er det da ikke det, man taler med den ældre om, når man sidder og har et forebyggende hjemmebesøg? Sidder man ikke og taler om livskvalitet, om netværk, om medicin, om fald og motion? Det vil jeg da synes var helt naturligt, at det er det, vores forebyggere bl.a. kommer ind på. Selvfølgelig er også andre ting som boligforhold relevante.

Det, der så er ideen, er, at man i slutningen af samtalen spørger: Er du indforstået med, eller vil du synes om, at vi så også i et skema skriver et par ting ned af det, vi har talt om? Brunder du meget medicin osv. Der kan man sige ja eller nej, hvis man har lyst, det er frivilligt, det er anonymt, og det skal vi nok sørge for, at medarbejderne bliver instrueret om, så den ældre ikke føler, det er et pres.

Så vil jeg føje til, selv om nogle vil synes, det er upassende, at min erfaring fra, da jeg selv var i Socialforskningsinstituttet, var, at borgerne elsker at blive spurgt om sådan nogle ting og bidrage til den almindelige folkeoplysning med udgangspunkt i deres egne forhold. Så jeg tror i virkeligheden også, at den enkelte vil opleve det som meget værdifuldt, at de med deres lille brik kan bidrage til en samlet mosaik til gavn for hele den forebyggende ældreindsats her i København.

Morten Kabell (Ø): Jeg vil starte med en kommentar til Ben Haddou, som jo sluttede af med at slå fast, at målet var jo vigtigt, målet var det vigtigste, at vi får mere viden om de ældres forhold. Jamen det må jo faktisk stå over alle andre hensyn.

Jeg vil sige, at netop som repræsentant for Enhedslisten tror jeg rolig, jeg kan sige, at man skal passe meget på med historisk at slå fast, at målet nogen sinde kan være vigtigere end de midler, der bliver taget i anvendelse.

Tanwir Ahmad spørger mig meget direkte: Hvori består det usædvanlige? Jeg mener, data er godt, og det er det jo. Og som jeg startede med at sige, ville jeg aldrig have været imod en indstilling, der handlede om, at sundhedsforvaltningen skulle tage initiativ til at få mere at vide, til at lave stikprøver, til at lave også meget omfattende stikprøver, lave meget omfattende undersøgelser af de ældres forhold i København. For jeg er faktisk enig med Karen Hækkerup i, at stort set noget af det eneste, vi jo ved om de ældre, er, hvornår de dør.

Der er heller ikke nogen, der har talt imod indsamling af viden, indsamling af data, tværtimod. Det, vi taler imod, er, hvornår man skal ud og hente det her, for det er nemlig ikke rigtigt, hvad Tanwir Ahmad siger, at det her skal ske som et supplement til samtalen med den ældre. Det skal det ikke. Som der også tydeligt står i indstillingen, så skal det ske i den tid, der i forvejen er afsat. Det vil altså sige, at den tid, der skal gå til den individuelle samtale, som handler om at forbedre den enkelte ældres livssituation, skal cuttes ned og skal bruges til, at kommunen kan få dækket sit naturlige behov for at skaffe flere data. Det er ikke rigtigt, at det her er et supplement. Man fjerner tid fra den enkelte ældre, og man giver det til systemet.

Der er én ting, man kan undre sig over i det her. Det er, at ældrerådene ikke er hørt. Ældreråd har vi ikke set meget til i udvalget.

Men når borgmesteren så slår fast, at mere end halvdelen af landets kommuner gør det her, ja, så ender vi i en eller anden situation, at det, alle de andre gør, er det rigtige. Og når alle de store drenge i skolegården driller de små, så er det helt rigtigt at fortsætte med at gøre det. Eller når over halvdelen af de schweiziske mænd ved syv folkeafstemninger i løbet af det 20. århundrede stemte imod at give kvinderne valgret, så var det ifølge den logik, Inger Marie Bruun-Vierø lægger for dagen, rigtigt, at kvinder ikke skal have valgret – eller hvordan?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

Abderrahman Ben Haddou (D): Jeg kan jo fortsætte ad samme bane. Når vi ved, at der i visse bydele er en meget, meget lav gennemsnitslevealder i forhold til resten af bydelene, vil Enhedslisten sige, at så fortsætter vi bare? Er det det, man vil argumentere for? Jeg har spurgt heroppefra: Hvad vil Enhedslisten og SF gøre ved det her? Kom dog med et forslag.

Og når man siger forebyggende hjemmebesøg, så siger det sig selv. Ordet forebyggende er da et smukt ord, der er da indhold. Hvis man bare ved et sådant forebyggende hjemmebesøg skal drikke kaffe sammen, så kommer der altså ikke meget forebyggende ud af det. Jeg kan også godt tale med en masse ældre mennesker, men jeg kan ikke gøre noget ved dem, medmindre jeg ved, hvad deres problem er rent helbredsmæssigt.

Jeg kan nævne, at inden for beskæftigelsesområdet, jamen for at få et job så kigger man på de lægelige papirer, på ens baggrund, på ens privatliv, der er ikke noget galt. Hvorfor gør man det, hvorfor gør systemdanmark det? Fordi man vil hjælpe borgeren videre i samfundet med at tilbyde det rigtige job, så man bliver selvforsørgende på længere sigt.

Så kan man spørge sig selv: Hvad er så formålet med det her? Det er jo igen at skabe en bedre livskvalitet for den enkelte københavnske ældre, uanset hvilken bydel man bor i, og det må da være målet, der er det vigtigste i den sammenhæng.

Så nej, jeg vil ikke se på systemdanmark som noget negativt. Det lyder, som det blev sagt før, som et sovjetisk system. Der er også noget, der hedder systemdanmark og velfærdssamfundet i Danmark. Der kan også være noget positivt, hvor vi tager hånd om vore ældre.

Men vi har gjort det i mange år, i mange tilfælde med nogle projekter og med nogle tiltag med nogle oplysningskampagner, som har kostet det hvide ud af øjnene, men som ikke har givet de resultater, vi har ønsket, måske fordi vi har været for naive som politikere, eller måske fordi nogle intellektuelle embedsmænd har troet på, at noget var rigtigt, men som viste sig at være forkert.

Hvad er det, man gør? Man gør, som en læge gør: Man prøver at stille en diagnose for, hvorfor vi har nogle problemer med livsstilen hos vore ældre i visse bydele. Så er det da bedst at gå ind og spørge dem på frivillig måde, det kan jeg da ikke se noget galt i.

Så derfor er det helt klart, at det her, der ligger fremme, kun kan gavne os i forhold til vores videre arbejde. Og så kan vi sige, nu har vi spurgt vore ældre, og de har ønsket, at deres livsstil bliver forbedret på den måde, og så kan vi føre en sundhedspolitik efter det.

Lise Helweg (V): Jamen jeg synes jo, at debatten bliver lidt afsporet hen ad vejen. Jeg synes, at det, vi diskuterer i øjeblikket, på en eller anden måde virker en lille smule latterligt.

Jeg vil gerne høre Marlene Krogh og Morten Kabell: Vi er da mere tilfredse, hvis det personale, der kommer ud på forebyggende hjemmebesøg, snakker den tid, der nu er sat af til det, og så går ned i gården og tager sig en cigaret eller en lille bajer osv., og så efter 5 minutter går op og ringer på døren igen og siger: Har I noget imod det, hvis jeg kommer med nogle supplerende spørgsmål? Er det en adskillelse, der er acceptabel, bør vi ikke være lidt pragmatiske?

Indstillingen – som vedtaget i Sundheds- og Omsorgsudvalget – blev godkendt med 37 stemmer imod 13.

Før stemte A, V, B, C, O og D.

Imod stemte F og Ø.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

Socialdemokraterne ønskede at videreføre følgende bemærkning fra behandlingen i Sundheds- og Omsorgsudvalget:

"Det er intentionen med de forebyggende hjemmebesøg at hjælpe de ældre til et bedre liv, hvad enten det drejer sig om hjælpemidler, samtale om fremtidens bolig eller andre ting der ligger den ældre på sinde. Socialdemokraterne støtter at anonyme data kan opsamles for at kommunen får bedre viden om de ældre og at vi derigennem kan forbedre de tilbud vi giver de ældre."

Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti ønskede at videreføre følgende bemærkning fra behandlingen i Sundheds- og Omsorgsudvalget:

"Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti kan ikke tilslutte sig indstillingen. De forebyggende hjemmebesøg skal ikke bruges til at systemet får dækket sit behov for statistik, data og registrering på bekostning af samtalen om den ældres personlige og individuelle behov. Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti tror ikke på, at ordningen reelt vil være frivillig, da systemet altid vil være stærkere end den enkelte ældre. Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti tager den ældres parti, ikke system Danmarks"

Dansk Folkeparti og Venstre ønskede at videreføre følgende bemærkning fra behandlingen i Sundheds- og Omsorgsudvalget:

"Dansk Folkeparti og Venstre stemmer for indstillingen, da der overfor den ældre udtrykkeligt bliver gjort opmærksom på, at der er tale om frivillighed."

=====

13) BR 431/03. Studiebestyrelsen for Diakonissestiftelsens Sygeplejeskole for H:S

Indstilling om, at kvalitetschef i Sundhedsforvaltningen Birgit Gundorph-Malling udpeges som Københavns Kommunes repræsentant i Studiebestyrelsen for Diakonissestiftelsens Sygeplejeskole for H:S, frem til 30. april 2006.
(Sundhedsforvaltningen)

Indstillingen blev godkendt.

=====

14) BR 424/03. Medlemsforslag om udarbejdelse af en handicappolitik i Københavns Kommune

(Stillet af Rikke Fog-Møller, Morten Kabell, Mikkel Warming, Jens Kjær Christensen og Per Bregengaard (alle Ø)):

At Borgerrepræsentationen vedtager at udarbejde en handicappolitik og en handicappolitisk vision med udgangspunkt i nedenstående udkast til vision.

At Handicappolitikken skal bestå af en vision, målsætninger og handleplaner bl.a. for, hvordan kommunen tilrettelægger og udvikler sine tilbud til kommunens handicappede børn og voksne. De enkelte udvalg fastlægger målsætninger for deres område med operationelle mål og handleplaner. Udvalgenes arbejde koordineres.

At Det sociale Brugerråd og relevante handicaporganisationer inddrages i formuleringen af visionen og i det efterfølgende arbejde.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

At der udarbejdes en årlig redegørelse til Borgerrepræsentationen om handicappolitiske tiltag i kommunen, ligesom der udarbejdes regelmæssige evalueringer, der drøftes i Det sociale Brugerråd og med relevante handicaporganisationer.

Sagerne BR 424/03 og BR 426/03 blev behandlet under ét.

15) BR 426/03. Medlemsforslag om udarbejdelse af en handicappolitik for Københavns Kommune

(Stillet af Bo Asmus Kjeldgaard (F))

Indstilling om, at der udarbejdes en handicappolitik for Københavns Kommune.

Sagerne BR 424/03 og BR 426/03 blev behandlet under ét.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Jeg vil så give ordet til en repræsentant for hvert af de to forslag. Så kan man jo diskutere, hvem skal have ordet først. Jeg vælger at give ordet til dem, der først i tid er kommet med forslaget, og det er Enhedslisten, og efterfølgende er det Bo Asmus Kjeldgaard.

Borgmester **Per Bregengaard**: Jeg skal med det samme annoncere, at de to forslags forslagsstillere ved forhandlingernes afslutning ønsker at henvise sagen til Økonomiudvalget, og man der skal høre fagudvalgene, og at økonomiforvaltningen inden 2 måneder skal fremlægge et kommissorium for arbejdet.

Anledningen til Enhedslistens forslag her er handicapåret, som jo har sat fokus på problemstillingen, og den henvendelse, jeg tror, vi alle herinde har fået, fra Det sociale Brugerråd med opfordring til, at kommunen udarbejder en handicappolitik. Dels drejer Enhedslistens forslag sig om, at vi vedtager en handicappolitik, at den både skal bestå af en vision og nogle målsætninger og nogle handleplaner, og at der arbejdes med de her handleplaner i hvert enkelt af fagudvalgene.

Så er det også vores forslag, at Det sociale Brugerråd og andre relevante handicaporganisationer inddrages i formuleringen af visionen og i det efterfølgende arbejde.

Så er det vores intention, at der hvert år skal udarbejdes en redegørelse til Borgerrepræsentationen om de handicappolitiske tiltag i kommunen. Naturligvis er det vigtigt, at den også bliver drøftet rundt omkring.

Enhedslisten tager sit udgangspunkt i et udkast til en vision. Så er der noget at starte på i formuleringen af politikken. Vi mener, at de handicappede skal sikres samme rettigheder og vilkår som andre ved i videst muligt omfang at kunne tage ansvar for eget liv, have valgmuligheder, få mulighed for at leve et godt og indholdsrigt liv på egne præmisser med den nødvendige støtte.

Med den vision mener vi, vi spænder over både, kan man sige, hjælpen til og omsorgen for de handicappede og det, som også er vigtigt, at de kan leve deres eget liv, som de ønsker det som individ, men også som gruppe. Eksempelvis inden for de døve er der jo opbygget en handicapkultur ud fra det handicap, som jo er intimt forbundet med deres handicap og den måde, de kommunikerer på i den forbindelse.

Det er også vigtigt, at handicappolitikken bygger på et princip om, at man ved gratis ydelser og på anden vis, og der er mange forskellige veje her, skal sikre mulighederne for bedst mulig kompensation for det handicap, som vedkommende har, på forskellig måde.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

Så er der en, kan man sige, repetition af Københavns Kommunes værdigrundlag, nemlig at borgerne og her de handicappede mødes med respekt, ligeværdighed, dialog og tillid, og at vi skal lave ydelser af høj kvalitet, som bliver præget og organiseret ud fra et helhedssyn.

Så er det vigtigt at understrege, at når man laver forskellige typer af omsorg, hjælp og initiativer i forhold til de handicappede, ja, så skal det tilpasses det enkelte individ. Handicapgruppen er en vidt sammensat gruppe, og inden for den enkelte handicapgruppe er der jo store forskelle, som jo bl.a. kan hænge sammen med, hvilke ressourcer man har til rådighed, alder og ens personlighed.

Så er det vigtigt, at kommunens politik på dette område bliver kædet sammen med FN's standardregler om lige muligheder for handicappede.

Men jeg synes, vi skal igangsætte det her arbejde med at få udarbejdet en handicappolitik og få den implementeret på samme måde som en række andre politikker, vi har. Og dem, som man kan sige kan inspireres af på dette område, er jo f.eks. politik i forhold til de etniske minoriteter, ligestillingspolitik osv. Men det er også vigtigt, vi inddrager den her gruppe i politikformuleringen i vores kommune.

Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard: I går var alle borgmestre undtagen de socialdemokratiske på tur i kørestol i de københavnske gader for at efterprøve byens tilgængelighed.

Der er nogle, der har ment, at arrangementet var lidt poppet, og i hvert fald ville det være fatalt, hvis dette pressestunt fik lov til at stå alene. Jeg håber, at alle borgmestre, både dem, der deltog, og dem, der ikke var med, i det daglige arbejde helt konkret vil arbejde for at bedre vilkårene for de handicappede, så der bliver fulgt op på de gode hensigter, vi signalerede ved turen i går.

Turen i går viste, at det kan være ganske vanskeligt at komme rundt i byen. Der var faktisk adskillige kantstene på tværs og forretninger og institutioner, vi ikke var i stand til at komme ind i.

En af de ting, jeg på turen talte med borgmester Søren Pind om, er, at man bør følge langt mere konsekvent op, når f.eks. KE graver i byen, og sikre, at reetablering af fortove og veje sker sådan, at de bliver handicapegnede. Det forslag koster faktisk ikke noget. I andre europæiske byer har man på den måde over en 20-årig periode fået byerne gjort langt mere tilgængelige.

Men der er selvfølgelig også en række andre grunde til, at vi skal have en handicappolitik, hvor vi sætter fælles mål på tværs af forvaltningerne. Som handicappet kan det være svært at finde en arbejdsplads, som passer. Mange handicappede unge bliver boende alt for længe hjemme hos deres forældre. De har også krav på en bolig, så de kan flytte hjemmefra som andre unge.

I forhold til kulturtilbuddene skal vi sikre tilgængelighed og variation, og vi skal sørge for information og deltagelse i den demokratiske proces. F.eks. kunne Københavns Kommunes hjemmeside også have en særlig handicapdel.

Derfor har vi i SF i snart et år ment, at Københavns Kommune skal lave en handicappolitik, og i dag fremsætter vi så vores medlemsforslag. Når vores forslag har ventet indtil nu, så er det, fordi vi synes, det er mest frugtbart at udarbejde en handicappolitik på baggrund af de erfaringer, der er gjort med Familie- og Arbejdsmarkedsudvalgets sektorplanarbejde på handicapområdet. Sektorplanen er næsten færdig. Det har været et godt forløb med hele to høringer og et tæt samarbejde med Det sociale Brugerråd.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

Men nu er det så, det gælder arbejdet på tværs i kommunen. Vi skal nedbryde de barrierer, der forhindrer handicappede i at deltage på lige fod med alle andre, og vi skal arbejde for handicappedes tilgængelighed til kommunens tilbud og faciliteter.

Jeg er glad for, at også Enhedslisten har stillet et forslag og er enig i, at der skal udarbejdes en handicappolitik. Der er en hel række spændende elementer i Enhedslistens medlemsforslag, som ligger tæt op ad SF's tanker med en handicappolitik, f.eks. vigtigheden af, at politikken dækker alle forvaltninger, at der skal udarbejdes handleplaner, opstilles målsætninger, og ikke mindst, at brugerne og Det sociale Brugerråd skal spille en fremtrædende rolle i udarbejdelsen.

Kommunens tilbud skal tilpasses borgernes behov og ikke omvendt. Enhedslisten mener ligesom vi, at handicappolitikken skal udmøntes i konkrete handleplaner, der opfylder FN's standarder.

Når vi synes, at FN's standarder skal være udgangspunktet, så er det, fordi reglerne udgør en rigtig god ramme for at udarbejde en mere konkret handicappolitik. Her er nemlig både regler om, at personer med nedsat funktionsevne kan få samme grundlæggende muligheder som alle andre borgere. Der er regler om de indsatsområder, der er af særlig betydning for handicappedes deltagelse i samfundet, og endelig er der regler om, hvordan man praktisk gennemfører målsætningerne.

Nogle kommuner har allerede lavet en handicappolitik på baggrund af FN's standardregler. Det gælder f.eks. Randers, Hals og Allerød, og de erfaringer, de har gjort, bør selvfølgelig også inspirere det arbejde, vi skal i gang med.

For SF er det vigtigt, at vi har offentlig debat, at vi har høringer, når vi laver sektorplaner, det princip har vi indført, når vi laver sektorplaner i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, også når vi laver tværgående politik som den handicappolitik, vi nu skal lave.

Vi vil derfor foreslå, at Det sociale Brugerråd i starten af 2004 er vært ved en konference om handicappolitik. Bagefter får borgerne mulighed for at komme med høringssvar inden den endelige politiske behandling i Borgerrepræsentationen.

Som borgmester Per Bregengaard har sagt, så har Enhedslisten og SF talt sammen om det videre forløb, og vi er enige om at foreslå begge forslag henvist til Økonomiudvalget med høring af alle udvalg og bede økonomiforvaltningen om inden for en frist på 2 måneder at fremlægge et kommissorium for arbejdet. Jeg skal hermed aflevere et ændringsforslag med dette indhold fra undertegnede og Per Bregengaard.

Finn Rudaizky (A): Den Socialdemokratiske Gruppe vil gerne sige tak til SF og til Enhedslisten, fordi man så prompte og med rigtig god sans for og politisk næse for en absolut vigtig sag om udarbejdelse af en handicappolitik for København fulgte den socialdemokratiske opfordring i ordførertalerne den 18. august, hvor Socialdemokraterne fremhævede, at som en naturlig forlængelse af børneplanen og andre større planer, der er vedtaget i Borgerrepræsentationen, mener vi, at tiden er inde til, at man pålægger de enkelte forvaltninger at udarbejde et forslag til en handicapplan.

På mange borgeres vegne skal vi langt mere tage højde for, at der rent faktisk findes mange i København, der desværre har funktionsnedsættelse. Formålet med en handicapplan, der jo også findes i de fleste større byer i Danmark, skal være med til at sikre et politisk vedtaget værdigrundlag for arbejdet på handicapområdet for hele Københavns Kommune.

Udarbejdelsen af en handicappolitik bør ske, som det også er nævnt af de to borgmestre, via et tværsektorielt samarbejde mellem samtlige syv forvaltninger, og det kunne være en ide

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

---

at lade Det sociale Brugerråd på den ene eller den anden måde være med i dette vigtige arbejde.

Målet kunne være, at en sådan handicapplan kunne vedtages i begyndelsen af 2005. Men vi skal være opmærksomme på, at en handicapplan ikke skal erstatte udarbejdelsen af en sektorplan for handicapområdet, men handicapplanen skal give os et overblik, den skal give os visioner og en målsætning. Således vil en handicapplan med handicappolitik være en slags forlængelse af sektorplanen, der jo omhandler de konkrete initiativer på området.

Socialdemokraterne i Folketinget har den målsætning, at værdigrundlaget for arbejdet med handicapområdet skal tage udgangspunkt i målsætningerne i FN's vedtagne standardregler. Jeg håber derfor ikke, at det er overraskende, at også Den Socialdemokratiske Gruppe her på Rådhuset er helt enig i denne FN-målsætning i relation til handicapområdet.

Det er 10 år siden, at FN omformulerede FN's standardregler om lige muligheder for handicappede, så udgangspunktet nu er et miljørelateret handicapbegreb, hvor handicap beskriver relationen mellem mennesker med funktionsnedsættelse og dets omgivelser. Fokus nu er de mangler i omgivelserne, der forhindrer mennesker med funktionsnedsættelser i at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Med andre ord, samfundet skal indrettes, så flest mulige barrierer fjernes. Den handicappede skal have mulighed for at føre et liv så tæt på det liv, som andre mennesker har. Det betyder også, at enhver handicappet skal have mulighed for at deltage i samfundslivet, og det skal naturligvis forenes med folketingsbeslutningen af 1993 om ligestilling og ligebehandling af handicappede.

Socialdemokraterne ser frem til et positivt udvalgsarbejde og kan også støtte henvisningen til Økonomiudvalget, og vi er meget overbeviste om, at det vil være muligt, at arbejdet netop på dette følsomme område vil komme til at foregå på et niveau, hvor vi alle sammen bagefter kan være bekendt at se os selv i spejlet.

Borgmester Søren Pind: Vi synes, det er et fornuftigt forslag. Vi synes dog, der er nogle uklarheder. Jeg forstår også, at borgmester Bo Asmus Kjeldgaard i hvert fald gør sig skyldig i én uklarhed, for jeg forstår ikke helt, hvad han mener.

Når han sigter til tilgængeligheden på gader og stræder, er det så en handicappolitik? Ikke ifølge sådan den almindelige ordbog, der gælder for dette område. Det er det samme som at kalde en kørestol for en rullestol. Tilgængelighed er én ting, handicappolitik er en anden ting. Hvis det, Bo Asmus Kjeldgaard gerne vil, er at lave en tilgængelighedspolitik, som man f.eks. har gjort det i Århus Kommune, så synes vi, det er en fornuftig ting.

Jeg kan sige, at for bygge- og teknikforvaltningens vedkommende er vi i gang med at udarbejde en handlingsplan for tilgængelighed i byens fysiske områder. Men det er klart, at hvis det f.eks. kommer til børneinstitutioner, hvis det kommer til skoler og alle mulige andre steder, ja så, hvis det er tilgængelighed, vi diskuterer, så er det jo en helt anden sag, og det vil jeg være meget villig til at indgå i en dialog om. Sådan har jeg ikke umiddelbart i første omgang forstået forslaget. Jeg har forstået forslaget som en handicappolitik, og det betyder jo altså noget lidt andet.

Noget, som jeg godt vil bede forslagsstillerne om at afklare allerede nu, er spørgsmålet om økonomi. Barcelona har f.eks. besluttet, at de som by vil lave en meget stor indsats for tilgængelighed over en 10-års-periode. Den er faktisk allerede løbet fra 1996 til 2006. Der har man altså investeret et trecifret millionbeløb i at gøre alle gader og stræder, alle fysiske steder i byen, tilgængelige for folk, som lider af dette eller hint handicap.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

Jeg kunne godt tænke mig at vide allerede nu, hvis altså det, man mener, er tilgængelighed og ikke handicappolitik, eller det er det hele, det tør jeg jo ikke sige: Er man også villig til at gå ind i en økonomisk diskussion af det her? Det vil vi mægtig gerne. Jeg tror med al respekt ikke, at det gør det, at man alene beder om, at det kontrolleres, når Københavns Energi har gravet op, og der bliver lagt på igen. Det gør vi allerede. Jeg er meget enig med Bo Asmus Kjeldgaard i, at selvfølgelig henstår der en del ting, der skal gøres.

Men hvad jeg i virkeligheden siger til SF og til Enhedslisten i dag er følgende: Venstre vil gerne være med til over nogle år at bevilge væsentlige økonomiske midler fra denne kommune til denne indsats. Det vil vi gerne høre, om SF og Enhedslisten er enig med os i, eller om man tror, at kontrol, når Københavns Energi graver op, kan gøre det hele.

Majbritt Mamsen (C): Det er jo et rigtig godt forslag, eller begge forslag, nu er det Enhedslistens, der er mest uddybet, det glæder os. Det er jo ærgerligt, at vi ikke selv fandt på det, men sådan kan man jo glæde sig over, at der så er andre, der fandt på det.

Vi synes, det er et rigtig godt forslag, og vi har kæmpet meget til dels på handicapområdet i de sidste par år og især på børneområdet, hvor vi synes, der er en stor mangel både i FAF og i U&U, så det glæder os, at vi kunne få fokus på det.

Vi mener så, at det skal til Økonomiudvalget for at koordinere tingene, så hvert udvalg ikke sidder og opfinder den dybe tallerken. Det er vigtigt selvfølgelig at inddrage udvalgene, men det, der er vigtigt for os, er også, at det bliver en helhed for handicapområdet. Vi kunne godt tænke os at lege med tanken om at lave det så vidt, som ligesom vi har et Integrationsudvalg, hvorfor kunne vi ikke have et handicapudvalg, sådan at vi simpelt hen får fokus på handicappede i Københavns Kommune, så vi bliver foregangsbillede i Københavns Kommune for at tage vare på de handicappede i København.

Men i første omgang håber jeg, at man kan samle det i Økonomiudvalget og derfra så på embedsmandsplan koordinere tingene og komme med et oplæg, som man så kommer videre med til en gruppe. Men vi så meget gerne, at man faktisk lavede et handicapudvalg, ligesom man har Integrationsudvalget. Vi mener, det er fuldt ud på samme niveau, at det burde ligge. Så det håber vi, at forslagsstillerne vil overveje eller i hvert fald tage med i deres overvejelser.

Men vi hilser det meget velkommen og synes, det er rigtig godt, at der kommer fokus på de handicappede.

Klaus Bondam (B): Det er jo en interessant dag, alle vil tage æren for dette forslag. Socialdemokraterne opfandt det i deres budgettale, og alle tilslutter sig det. Det gør vi såmænd også.

Hvis jeg skal være helt ærlig, så mener jeg, at roses den, som roses skal. Jeg har i hvert fald i Kultur- og Fritidsudvalget oplevet Karin Storgaard fra Dansk Folkeparti, som jeg ellers ikke roser så meget, som faktisk den, som har været mest ihærdig med at minde os om dette område.

Det er væsentligt, og det er det, vi skal holde fast i, at vi alle sammen er enige om, at vi ikke har gjort vores arbejde på dette område ordentligt de seneste år.

Som familiemedlem til en paraplegiker og kørestolsbruger, som bor i Københavns Kommune, så har jeg jo erfaret, at det altså ikke alene er et spørgsmål om tilgængelighed, om man kan komme ind og ud. Nej, det er sandelig også et spørgsmål om holdninger.

Da min søster skulle have en ny invalidebil, hun har siddet i kørestol i 30 år efter en trafikulykke, så er der et udvalg under familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen, som altså skal

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

vurdere invaliditetsgraden. Det oplever man som kørestolsbruger på tredivte år som dybt diskriminerende og dybt ydmygende, at der altså endnu en gang skal sidde nogle mennesker, som i øvrigt ikke tager sig tid til at tale med personen, men blot forholder sig til nogle papirer, som skal forholde sig til det her.

Tilgængelighed er jo heller ikke bare tilgængelighed. Da man byggede Statens Museum for Kunst om for millioner af kroner, placerede man handicapindgangen på siden. Handicappede skal ringe på en klokke, ind gennem lageret, op med en vareelevator, ind midt i udstillingen.

Da man byggede Det Kongelige Teaters Ny Scene om for hundreder af millioner af kroner, blev der fine handicappladser osv., osv. og flotte messingbeslag over det hele, bortset fra på handicaptoiletet, hvor der er standardudstyr. Det påtalte jeg over for arkitekten, som blev meget vred på mig og sagde, at det kunne man ikke få så specielt, og hvorefter jeg så spurgte ham, om man ikke havde fået alt det andet specielt fremstillet, og det havde han jo. Og sådan kunne man blive ved med gode eksempler i denne by.

I virkeligheden rammer det her ned i noget, som måske er meget centralt i Danmark, nemlig at vi tror, at vi gør tingene enormt godt, vi bilder os ind, at vi gør tingene enormt godt, og i virkeligheden er vi ikke specielt gode til det og har måske en form for dårlig samvittighed på dette område.

Så De Radikale kan selvfølgelig hilse de to forslag meget velkommen. Vi kan også i høj grad støtte forslagsstillernes forslag, og vi har noteret os positivt borgmester Søren Pinds vision om, at det her er noget, som skal være et meget, meget langstrakt forløb, for at vi får gjort det her ordentligt og får gjort København til en rigtig handicapvenlig by.

Borgmester Winnie Berndtson: Da det åbenbart er væsentligt for Bo Asmus Kjeldgaard at vide, hvilke arrangementer omkring handicappede og tilgængelighed, som diverse borgmestre gennem tiderne har deltaget i, så bliver man jo nødt til at tage ordet.

Jeg har været tilbudt adskillige arrangementer omkring tilgængelighed, fordi der faktisk gennem årene årligt er en dag, hvor man markerer de manglende muligheder for tilgængelighed, som man har haft mulighed for at deltage i.

Ligesådan har jeg haft fornøjelsen af at deltage i de arrangementer, som de blinde holder om tilgængelighed her i byen, hvor man bliver udstyret med bind for øjnene og skal forsøge at færdes rundt, og man forstår så udmærket godt, hvad det kan give af problemer. Så jeg skal bare sige, at jeg har deltaget i den type arrangementer.

Jeg skal også sige, at sidste år blev Borgerrepræsentationen tilbudt et lignende arrangement som det, der fandt sted nede på Rådhuspladsen i går, ude ved Plejecentret Sølund, som lige præcis handlede om det samme, nemlig tilgængelighed på de veje ude i byen, hvor folk også gerne vil have lov til at færdes. F.eks. fra et meget stort plejecenter ned til Søerne, som jo er dejlige, og som ligger lige ved plejecentret, men som faktisk ikke er tilgængeligt, når man sidder i kørestol, og det er jo ærgerligt, at man kan sidde og kigge på dem oppe fra sit vindue, men i øvrigt har svært ved at komme derned.

Jeg skal bare nævne, at jeg ved den lejlighed ikke så borgmester Bo Asmus Kjeldgaard, men så andre BR-medlemmer. Søren Pind må selv oplyse, om han deltog i arrangementet eller ej.

Så er jeg da glad for, at Bo Asmus Kjeldgaard har fået øje på det her med kloakdækslerne. Det kunne jo have været fornøjeligt, om han havde gjort det et par år før, fordi så havde han nemlig også haft mulighed for at gøre noget ved det. Men bedre sent end aldrig.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

Så er jeg i øvrigt meget enig med borgmester Søren Pind i, at vi bliver nødt til at finde ud af, om vi snakker tilgængelighedspolitik eller handicappolitik, for det er søren sjaske mig da ikke det samme. Jeg ved også, at man i Bygge & Teknik er i gang med det, der handler om tilgængeligheden, og jeg ved også, at det er man faktisk også på baggrund af, at Sølund har været aktiv omkring det her.

Jeg mener, vi skal snakke handicappolitik, og jeg synes, vi skal være konstruktive, og det vil sige, vi skal tage fat. Jeg er fuldstændig enig med Klaus Bondam i, at det, det handler om, er at tage det her alvorligt i det daglige og ikke stå her i salen og slås om, hvem der nu skal tage æren for dette og hint.

Så jeg vil på opfordring fra Rikke Fog, vil jeg gerne sige, sørge for, at Miljø- og Forsyningsudvalget får kigget på, hvad vi i KE kan gøre for, at det bliver lettere at komme rundt, som en del af det, men som jo ikke er handicappolitikken. Så vil jeg sige, at for mig handler handicappolitik lige så meget om boformer, uddannelse, arbejde og så det, Klaus Bondam nævner, nemlig, kan man sige, retten til et liv, man selv vælger, og at man bliver taget seriøst og bliver behandlet som det menneske, man er.

Rikke Fog-Møller (Ø): Jeg vil bare svare borgmester Søren Pind, at vi snakker handicappolitik og tilgængelighed som en del af handicappolitikken.

Vi er selvfølgelig meget indstillet på, at vi får kigget grundigt på det her, og at man i handleplaner binder hinanden op på mål, på økonomi, på, hvad der ellers ligger af de her forskellige ting i det.

Så vil jeg lige sige om, hvis vi nu skal dele ære ud her i dag, at Enhedslistens anledning til at stille forslaget sådan set er en kraftig opfordring fra Det sociale Brugerråd, og det er sådan set ophavsmændene for vores vedkommende til at stille forslaget i dag.

Majbritt Mamsen vender spørgsmålet om et særligt udvalg for handicappolitik. Jeg tror egentlig, at med dette forslag har vi i hvert fald forsøgt at tænke meget tværfagligt og tværfagvaltningsmæssigt. Jeg tror egentlig, det er meget vigtigt, at man gør det almindeligt at tænke i udvalgene på handicappedes forhold som en del af det almindelige udvalgsarbejde. Ligesom vi gerne vil have, at vi tænker miljø ind i alle de ting, vi beslutter, at vi også tænker handicappedes forhold ind i de ting, vi beslutter, og derfor ikke begynder at nedsætte specielle udvalg, som tingene så skal i høring hos osv., men benytter os af Det sociale Brugerråd og de institutioner, der sådan set er nu, og så må vi selvfølgelig hen ad vejen vurdere, om der skal oprettes andre ting, men ikke begynder at nedsætte specielle udvalg i kommunen.

Det er jo en lang proces det her, og vi er også enige i, at vi ikke kan regne med, at vi er færdige med det her om 2 år, men vi skal i hvert fald i gang nu. Så det håber jeg, vi alle kan være enige om.

Carl Christian Ebbesen (O): For ikke at skuffe Søren Pind ... Nej, jeg vil ikke stå her og holde nogen lang tale, fordi det, der skal siges, er faktisk sagt.

Nu har jeg hørt på de mange, der har været oppe og rose det her, og jeg tror, I alle sammen ved, hvor Dansk Folkeparti står, hvad det er, vi arbejder for, og at vi selvfølgelig bakker fuldt og helt op om de to forslag. Jeg synes faktisk, Enhedslistens er det bedste, men lad os tage det i selve udvalgsbehandlingen.

Men det, der bringer mig herop, er altså diskussionen om, hvorfor det kommer lige nu, altså hvorfor kommer det lige efter, at der er indgået budgetforlig? Hvorfor har man ikke prioriteret de økonomiske midler? Det er lidt ligesom om, at når de her ting kommer på banen, så

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

er det de store politiske bålter, vi hører, men de mange millioner, der skal på bordet, mangler meget ofte i den her sammenhæng.

Men fair nok, nu kommer det så på et tidspunkt, hvor midlerne er afsat, hvor man har diskuteret, hvor pengene skal bruges, og så er realiteterne bag det her nok ikke så store. Det synes jeg er brandærgerligt, og det, der egentlig var mit budskab fra Dansk Folkepartis side, var at melde: Få også penge på bordet, fordi det er altså også nødvendigt, hvis man skal gøre noget, og det brænder Dansk Folkeparti så inderligt for.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så er det 2. runde.

Borgmester **Bo Asmus Kjeldgaard**: Til Søren Pind, og det er også henvendt til Winnie Berndtson, når vi taler handicappolitik eller vi taler tilgængelighed, altså tilgængelighed er en del af handicappolitikken. I det forslag, vi har stillet, siger vi, at man skal tage udgangspunkt i FN's standardregler. FN har opstillet 22 standardregler, som omfatter alt, øget opmærksomhed, behandling, støtteforanstaltninger osv. Der er altså en regel om tilgængelighed, som lyder:

»De enkelte lande bør anerkende, at tilgængelighed er altafgørende for opnåelse af lige muligheder i alle områder af samfundet. De enkelte lande bør for mennesker med handicap af enhver art

a) indføre handlingsprogrammer med henblik på at gøre de fysiske omgivelser tilgængelige, og

b) træffe foranstaltninger til at sørge for adgang til oplysning og kommunikation.«

Så der er altså tale om fysisk tilgængelighed, men også om tilgængelighed til oplysninger. Så derfor er i vores optik tilgængelighed en del af den handicappolitik, som vi skal lave.

Det er klart, at vi får nogle diskussioner om økonomi på et tidspunkt, når vi er færdige med det her. Når vi har stillet forslaget nu, så er det, fordi vi synes, at det kommer i naturlig forlængelse af den sektorplan, som vi har lavet i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, fordi vi faktisk der kunne høste en række erfaringer, som vi kunne kaste ind i det her.

Jeg er helt enig med dem, der har sagt, at der ikke er nogen grund til, at man står her og tripper for at tage æren for dette forslag, for jeg synes, at det er Det sociale Brugerråd, der skal have æren for det. Det er dem, der har foreslået, at vi skulle lave en handicappolitik.

Til Majbritt Mamsen vil jeg sige, at jeg umiddelbart er meget enig i det, Rikke Fog-Møller her sagde fra talerstolen. Vi har Det sociale Brugerråd, vi har faktisk nogle, der repræsenterer handicaporganisationerne. Om vi så skal lave specielle grupper, hvor der sidder BR-politikere, kan vi diskutere, men jeg vil ikke umiddelbart være tilbøjelig til det, fordi jeg synes, at vi ved at forankre det her i Økonomiudvalget og de enkelte udvalg har gjort det rigtige, så vi får det forankret i det daglige arbejde.

Klaus Bondam (B): Jeg skal bare sige til både Carl Christian Ebbesen og til borgmester Bo Asmus Kjeldgaard, at det her jo altså ikke kun er et spørgsmål om økonomi. Det er også et spørgsmål om holdninger ude i forvaltningerne.

Så vil jeg sige til borgmester Søren Pind, at man snakker tilgængelighed osv., osv., og det er sådan set også fint nok, for den diskussion skal der også være plads til. Jeg hører arkitekter sige, at det er nogle gange problematisk, når man skal lave handicapadgang osv., osv. i forhold til helhedsindtrykket. Jeg har selvfølgelig svært ved at acceptere den holdning, men jeg

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

---

vil selvfølgelig synes, det er vigtigt at inddrage et menneske som stadsarkitekten i det her arbejde og få hans vurdering af de her ting.

Borgmester Søren Pind: Jeg vil godt sige til Enhedslisten, at jeg var meget glad for det meget klare tilsagn, der kom, om, at det her altså var noget, man ville bruge penge på. Jeg synes, at SF pakkede det væsentligt mere ind, og det forstår jeg sådan set ikke.

Jeg vil også sige, at jeg sådan set er meget enig med Klaus Bondam, når det bliver sagt, at det her jo ikke kun er et spørgsmål om at finde nogle penge. Det er også et spørgsmål om aktive handlinger. Det er også et spørgsmål om at forholde sig til, at vi ser tv-indslag om, at forældre til handicappede børn står og tripper for at få passet deres børn, og hvor denne kommune næsten ikke gør noget for, at det skal lykkes ordentligt.

Jeg synes, det er så fint at stå og sige, nu vil man have store, forkromede planer for dit og dat, når man ikke engang gider håndtere, at den pasningsordning, der gælder for disse børn, fungerer ordentligt.

Men det skal ikke skille os ad, fordi så starter vi et helt nyt slagsmål, det har jeg ikke nogen interesse i ... (*Afbrydelse*). Netop, formand, det er ikke, ja, det kan blive det her, men det er ikke her og nu.

Jeg vil bare sige, at grundlæggende synes jeg, det er fornuftigt, at vi får en overordnet plan på dette område. Jeg håber og beder bare til, at vi ikke endnu en gang får et slag i luften, men at der virkelig også er vilje til at afsætte de midler, der skal til for at gøre det her, og så, som Klaus Bondam siger det, at vi også får en holdningsbearbejdning, sådan at også de ting, vi kan gøre, gør vi.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Jeg har ikke hørt nogen tale imod det forslag om udvalghenvisning, der ligger, og jeg har ikke hørt nogen tale imod forslaget, så jeg har sådan vurderet, at der ikke skal være afstemning, men at forslaget henvises til Økonomiudvalget med høring af fagudvalgene.

Man gik først til afstemning vedr. BR 424/03:

Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard (F) og borgmester Per Bregengaard (Ø) stillede følgende forslag:

"Borgerrepræsentationen vedtager, at henvise begge medlemsforslag vedrørende udarbejdelse af en handicappolitik til Økonomiudvalget med høring i samtlige udvalg, og at Økonomiforvaltningen inden for en frist på 2 måneder fremlægger et kommissorium for arbejdet for Økonomiudvalget."

Forslaget blev vedtaget.

Man gik først til afstemning vedr. BR 426/03:

Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard (F) og borgmester Per Bregengaard (Ø) stillede følgende forslag:

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. september 2003

"Borgerrepræsentationen vedtager, at henvise begge medlemsforslag vedrørende udarbejdelse af en handicappolitik til Økonomiudvalget med høring i samtlige udvalg, og at Økonomiforvaltningen inden for en frist på 2 måneder fremlægger et kommissorium for arbejdet for Økonomiudvalget."

Forslaget blev vedtaget.

=====

16) BR 434/03. Røkering i udvalg

Godkendelse af, at Taner Yilmaz (A) udtræder som medlem af Integrationsudvalget, samt meddelelse fra den store valggruppe om at Hamid El Mousti (A), indtræder som nyt medlem af udvalget.

Indstillingen blev godkendt.

=====

17) BR 436/03. Røkering i udvalg

Godkendelse af at Klaus Bondam (B) udtræder som suppleant af Folkeoplysningsudvalget, samt meddelelse fra den lille valggruppe om, at Manu Sareen (B) indtræder som ny suppleant. Borgerrepræsentationen har på mødet den 28. august 2003 fået meddelelse om, at Klaus Bondam er indtrådt som nyt medlem af Folkeoplysningsudvalget (BR 390/03).

Indstillingen blev godkendt.

=====

18) BR 438/03. Meddelelse om midlertidige valg

Meddelelse fra den lille valggruppe om, at Leslie Arentoft (V), jf. lov om kommunernes styrelse § 64a, stk. 4, indtræder som fungerende borgmester for Kultur- og Fritidsforvaltningen og dermed som midlertidigt medlem af Økonomiudvalget, Bestyrelsen for Københavns Kommunes Musikudvalg og Bestyrelsen for Københavns Kulturfond under borgmester Martin Geertsens forfald. Leslie Arentoft indtræder endvidere som midlertidigt medlem af Udvalget for Behandling af ansøgninger om tildeling af støtte fra kommunens udviklingspulje og arrangementspulje, Bevillingsnævnet i København, Repræsentantskabet for Danmark Biblioteksforening, Bestyrelsen for DGI-byen, Repræsentantskabet for DGI-byen, Styregruppen for Eventures Copenhagen, Det Fælles Fjernsynsnævn i Københavnsområdet, Udvalget vedr. udvikling af det Kulturelle Samarbejde med Malmø, Landsbevillingsnævnet, Lokalradionævnet for Københavns Kommune, Modtagelsesudvalget, Bestyrelsen for Thorvaldsens Museum, Valgbestyrelsen vedrørende folketings- og EU-valg og kommunalvalg og for bestyrelsen for Zoologisk Have i forbindelse med Martin Geertsens fravær (18/9 2003 – 30/11 2003).

Meddelelsen blev taget til efterretning.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 18. september 2003**

---

19) BR 439/03. Meddelelse om midlertidige valg

Meddelelse fra den lille valggruppe om, at Annette Engell (V) indtræder som midlertidigt medlem af Kultur- og Fritidsudvalget, Bestyrelsen for Københavns Kommunes Musikudvalg og Bestyrelsen for Københavns Kulturfond i stedet for Leslie Arentoft (V) i den periode, hvor Martin Geertsen (V) er fraværende (18/9 2003 – 30/11 2003).

Meddelelsen blev taget til efterretning.

Dørene blev lukket kl. 19.05

Denne sag behandlede for lukkede døre:**20) BR 428/03. Ejendomssalg**
(Økonomiudvalget)**Indstillingen blev godkendt.**

Mødet sluttede kl. 19.07